

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(วิทยาการคำนวณ)

รหัสวิชา ว14101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง

อัลกอริทึมและเหตุผลเชิงตรรกะ (1)

ครูผู้สอน ครูวนิดา ต่วนศิริ

ครูสีปกร ศรีพรหมทอง

เรื่อง

อัลกอริทึมและเหตุผล

เชิงตรรกะ (1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

- การแสดงขั้นตอนการทำงานหรือการแก้ปัญหา
- ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการแก้ปัญหาอย่างง่าย

นิยามศัพท์

อัลกอริทึม (Algorithm)

คือ กระบวนการแก้ปัญหาที่สามารถ
อธิบายออกมาเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน

คำถาม

นักเรียนทราบหรือไม่ ว่าเราใช้อัลกอริทึม
ในชีวิตประจำวันทุกวัน

ตัวอย่างอัลกอริทึมในชีวิตประจำวัน

การจัดตารางสอน

การต้มไข่

การแต่งตัวมาโรงเรียน

การเจียวไข่

การต้มบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

ตัวอย่างอัลกอริทึมในชีวิตประจำวัน

การต้มไข่

การใช้ข้อความแสดงขั้นตอนการทำงาน

มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ลำดับ และขั้นตอนการทำงาน

การต้มไข่

1 เตรียมส่วนประกอบและอุปกรณ์

น้ำ

ไข่

หม้อ

2 เติมน้ำในหม้อ ใส่ไข่ลงไป

3 นำหม้อตั้งบนเตา เปิดไฟ

4 เมื่อน้ำเดือดจับเวลาอีก 4 นาที ปิดไฟ

5 นำไข่ที่ต้มสุกแล้วออกจากหม้อ

ตัวอย่างอัลกอริทึมในชีวิตประจำวัน

การต้มไข่

ที่มาภาพ :

<https://pubhtml5.com/vuhh/ppjj>

เติมน้ำลงหม้อ

ใส่ไข่ลงไป

นำหม้อตั้งบนเตา

เปิดเตา

รอน้ำเดือดจับเวลา 4 นาที

นำไข่ที่ต้มสุกแล้วออกจากหม้อ

โรงอาหาร

ห้อง
คอมพิวเตอร์

กิจกรรมการเรียนรู้ในวันนี้

ห้องดนตรี

บทบาทครูปลายทาง

- 1.ครูแจกกระดาษที่มีชื่อสถานที่ปลายทางให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไม่ซ้ำกัน เช่น ห้องสมุด โรงอาหาร ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องดนตรี ห้องนาฏศิลป์ ห้องพยาบาล เสาธง
- 2.ครูถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่า... ถ้าต้องการเดินทางจากห้องเรียนไปยังสถานที่ดังกล่าว จะอธิบายเส้นทางอย่างไรให้ผู้ที่มาเยี่ยมโรงเรียนเดินไปได้ถูกต้อง

บทบาทนักเรียน

- 1.นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน
- 2.รับกระดาษสถานที่จากคุณครู
- 3.นักเรียนวางแผนการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ
- 4.นำเสนอการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ หน้าชั้นเรียน

โรงอาหาร

ห้อง
คอมพิวเตอร์

กิจกรรมการเรียนรู้ในวันนี้

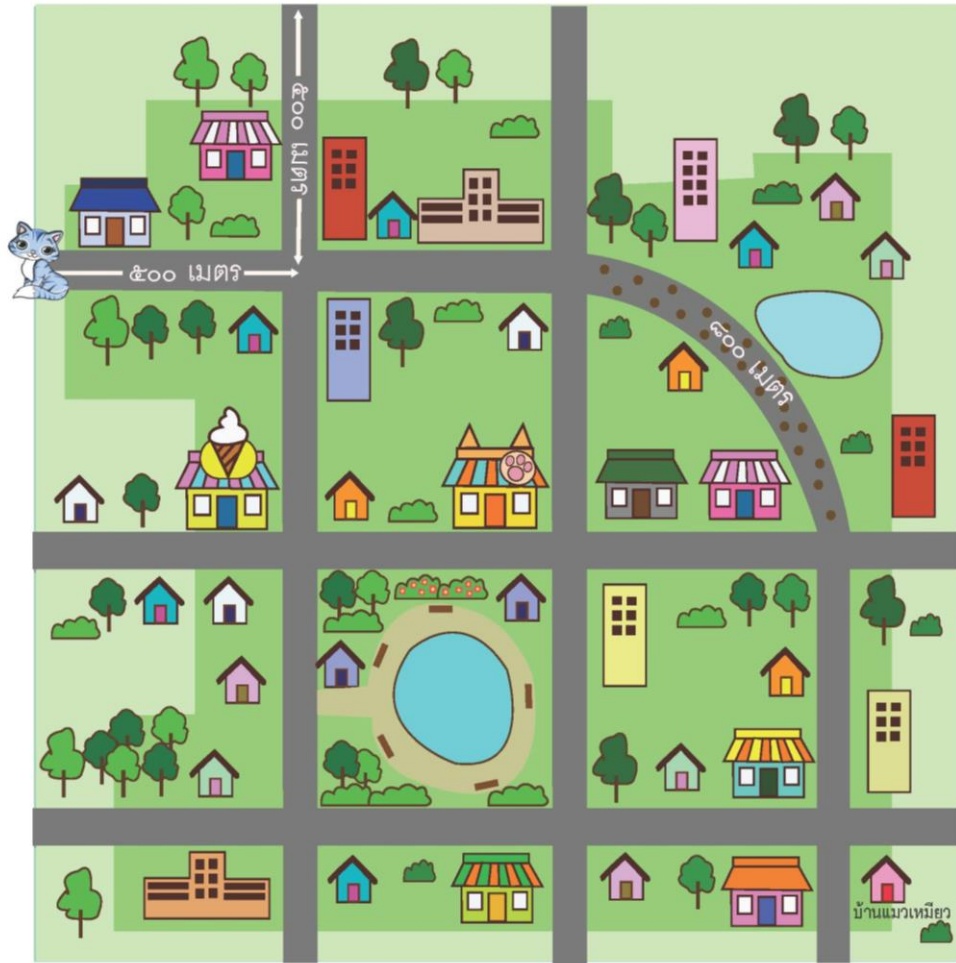
ห้องดนตรี

5 นาที

ใบงาน ๐๑ : พาน้องแมวกลับบ้าน

แมวเหมียวออกมาเดินเล่นนอกบ้านเพลิน กว่าจจะรู้ตัวก็หลงทางไปไกล ให้นักเรียนหาเส้นทางพาแมวเหมียวกลับบ้าน โดยลากเส้นผ่านถนนตามแผนที่ นักเรียนจะสามารถหาเส้นทางพาแมวเหมียวกลับบ้านได้หรือไม่

ใบงาน 01

พาน้องแมวกลับบ้าน

10 นาที

บทบาทครูปลายทาง

- 1.ครูแจกใบงาน 01 พาน้องแมวกลับบ้าน
- 2.ครูให้คำแนะนำตลอดการทำงาน

บทบาทนักเรียน

- 1.นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน
- 2.รับใบงานจากครู
- 3.พิจารณาแผนที่เพื่อพาเหมียวกลับบ้าน
- 4.ตอบคำถามจากสถานการณ์ที่ให้
อย่างมีเหตุผล

ใบงาน 01

พาน้องแมวกลับบ้าน

แมวเหมียวออกมาเดินเล่นนอกบ้านเพลินกว่าจะรู้ตัวก็หลงทางไปไกล ให้นักเรียนหาเส้นทางพาแมวเหมียวกลับบ้าน โดยลากเส้นผ่านถนนตามแผนที่ นักเรียนจะสามารถหาเส้นทางพาแมวเหมียวกลับบ้านได้หรือไม่

1. นักเรียนเลือกเส้นทางใดในการพาแมวเหมียวกลับบ้าน (เขียนขั้นตอนอธิบายเส้นทาง เช่น ตรงไป 500 เมตร เลี้ยวขวา ตรงไป 500 เมตร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. เส้นทางที่นักเรียนเลือกพาแมวเหมียว
กลับบ้านมีระยะทาง รวม.....เมตร

3. เพราะเหตุใด นักเรียนจึงเลือกเส้นทางนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. มีเส้นทางอื่นที่ไปได้อีกหรือไม่ ถ้ามี เส้นทางใด (เขียนอธิบาย)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลี่ยใบงาน 01

พาน้องแมวกลับบ้าน

ใบงาน 01 พาน้องแมวกลับบ้าน

แมวเหมียวออกมาเดินเล่นนอกบ้านเพลินกว่าจะรู้ตัวก็หลงทางไปไกล ให้นักเรียนหาเส้นทางพาแมวเหมียวกลับบ้าน โดยลากเส้นผ่านถนนตามแผนที่ นักเรียนจะสามารถหาเส้นทางพาแมวเหมียวกลับบ้านได้หรือไม่

1.นักเรียนเลือกเส้นทางใดในการพาแมวเหมียวกลับบ้าน

(เขียนขั้นตอนอธิบายเส้นทาง เช่น ตรงไป 500 เมตร เลี้ยวขวา ตรงไป 500 เมตร)

- .....
- 1.เดินตรงไปทางขวา 1,000 เมตร
- .....
- 2. เลี้ยวขวาเดินตามทางโค้ง 800 เมตร
- .....
- 3.เดินตรงลงไปด้านล่าง 500 เมตร
- .....
- .....
- .....

2. เส้นทางที่นักเรียนเลือกพาแมวเหมียว

กลับบ้านมีระยะทาง รวม.....**2,300**.....เมตร

3. เพราะเหตุใด นักเรียนจึงเลือกเส้นทางนี้

ระยะเวลารวมในการเดินทางน้อยที่สุด

4. มีเส้นทางอื่นที่ไปได้อีกหรือไม่ ถ้ามี เส้นทางใด (เขียนอธิบาย)

.....
มี เช่น เดินตรงไปทางขวา 500 เมตร
.....
เลี้ยวขวา เดินตรงไป 1,000 เมตร
.....
เลี้ยวซ้าย เดินตรงไป 1,000 เมตร
.....
ถึงบ้านแมวเหมียว
.....

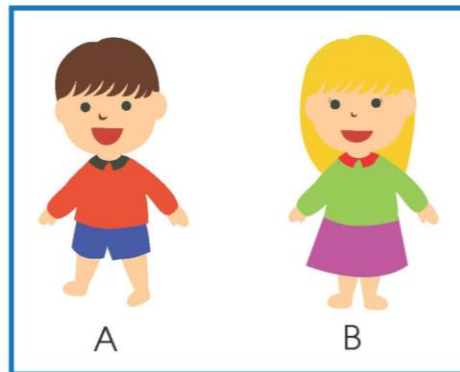

ใบงาน 02

ให้มา ตอบไป

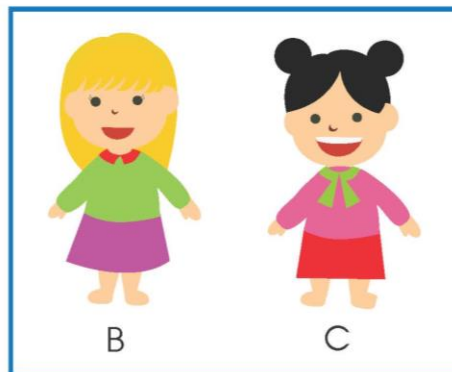
ใบงาน ๐๒ : ให้มา ตอบไป

๑.

A

B

B

C

A อายุน้อยกว่า B

B อายุน้อยกว่า C

ถามว่า A อายุน้อยกว่า C ใช่หรือไม่ (ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

๒.

S

M

L

M

แก้ว S ราคาสูงกว่าแก้ว M

แก้ว L ราคาสูงกว่าแก้ว M

ถามว่า แก้ว S ราคาสูงกว่า แก้ว L

ใช่หรือไม่ (ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

10 นาที

บทบาทครูปลายทาง

- 1.ครูแจกใบงาน 02 ให้มาตอบไป
- 2.ครูให้คำแนะนำตลอดการทำงาน

บทบาทนักเรียน

- 1.นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน
- 2.รับใบงานจากครู
- 3.พิจารณาเงื่อนไข ความแตกต่าง
มากกว่า น้อยกว่า
- 4.ตอบคำถามจากสถานการณ์ที่ให้
อย่างมีเหตุผล

1.

A

B

A อายุน้อยกว่า B

B

C

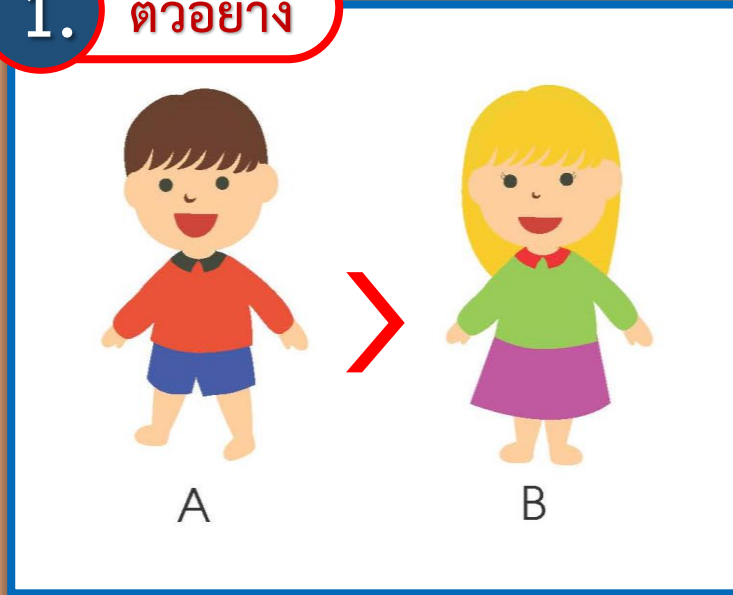
B อายุน้อยกว่า C

ถามว่า A อายุน้อยกว่า C ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

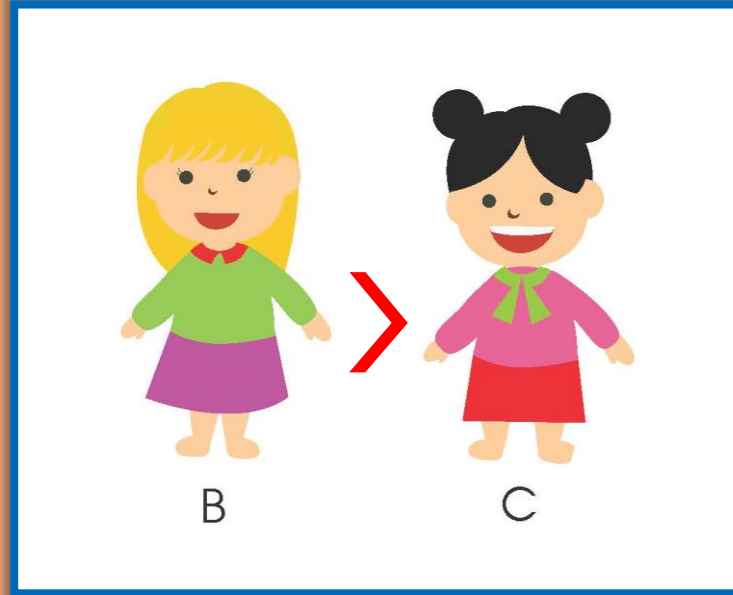
ใบงาน 02
ให้มา ตอบไป

1. ตัวอย่าง

A อายุน้อยกว่า B

B อายุน้อยกว่า C

ถามว่า A อายุน้อยกว่า C ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

ใบงาน 02

ให้มา ตอบไป

2.

แก้ว S ราคาสูงกว่าแก้ว M

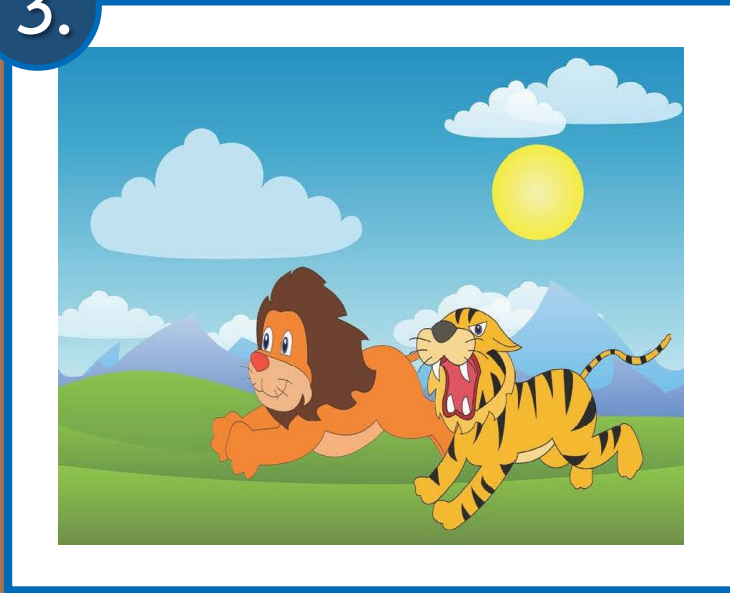
แก้ว L ราคาสูงกว่าแก้วใบ M

ถามว่า แก้ว S ราคาสูงกว่า แก้ว L ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

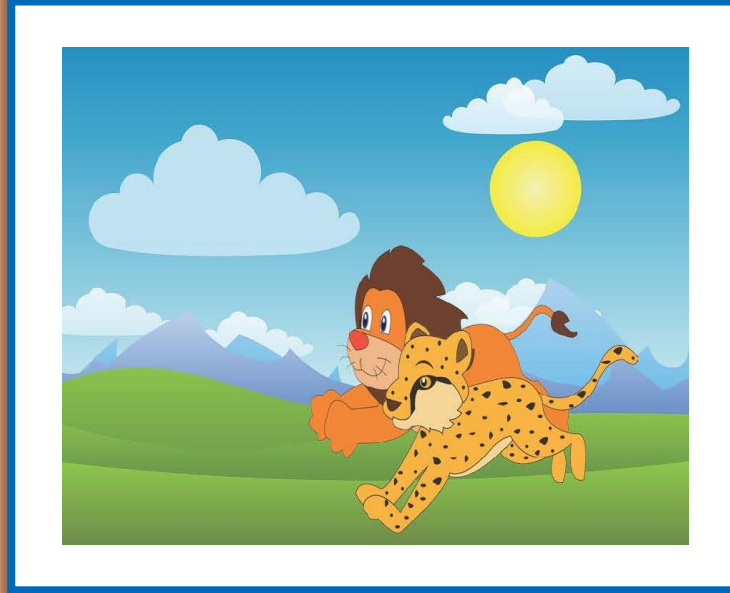
ใบงาน 02 ให้มา ตอบไป

3.

สิงโต วิ่งเร็วกว่า เสือโคร่ง

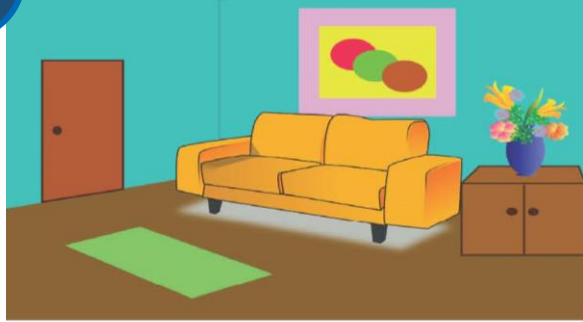
สิงโต วิ่งช้ากว่า เสือชีตาร์

ถามว่า เสือชีตาร์ วิ่งช้ากว่า เสือโคร่ง ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

ใบงาน 02
ให้มา ตอบไป

4.

ห้องรับแขก มีดอกไม้มากกว่า ห้องครัว

ห้องนอน มีดอกไม้น้อยกว่า ห้องครัว

ถามว่า ห้องรับแขก มีดอกไม้มากกว่า ห้องนอน ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

ใบงาน 02 ให้มา ตอบไป

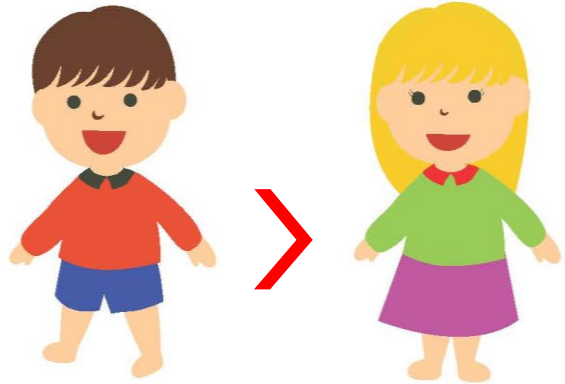
เฉลี่ย

ใบงาน 02 ให้มา ตอบไป

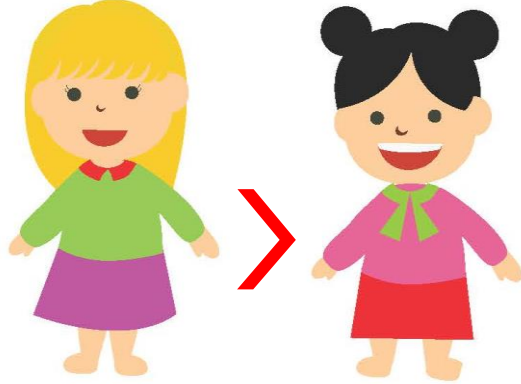
1.

A

B

A อายุน้อยกว่า B

B

C

B อายุน้อยกว่า C

ถามว่า A อายุน้อยกว่า C ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

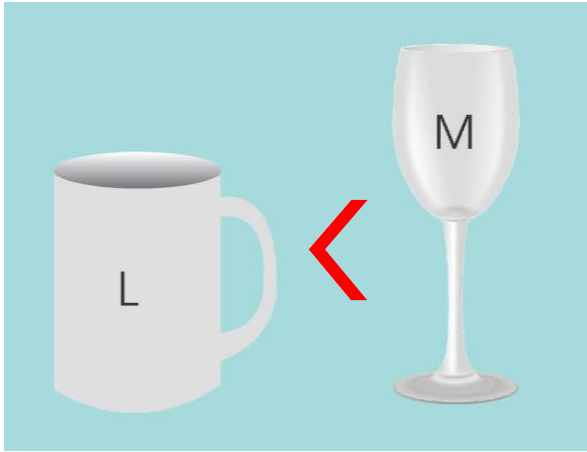
ใบงาน 02
ให้มา ตอบไป

2.

แก้ว S ราคาสูงกว่าแก้ว M

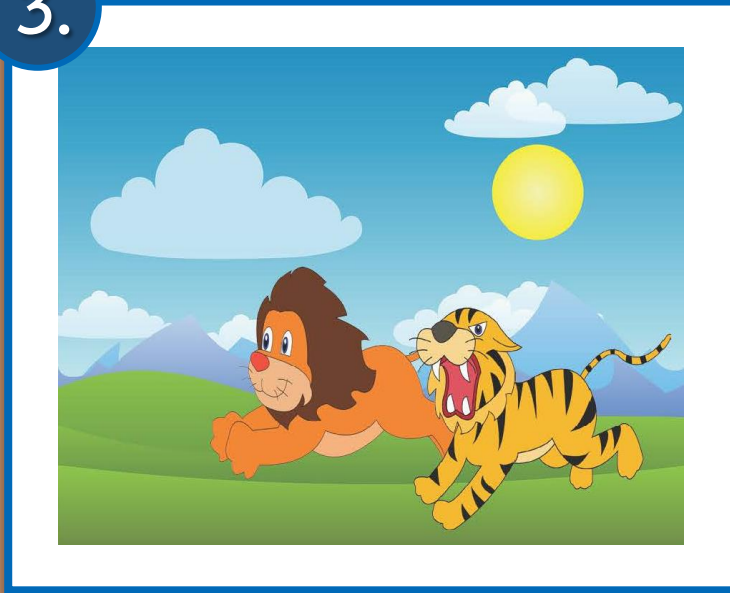
แก้ว L ราคาสูงกว่าแก้ว M

ถามว่า แก้ว S ราคาสูงกว่า แก้ว L ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / **สรุปไม่ได้**)

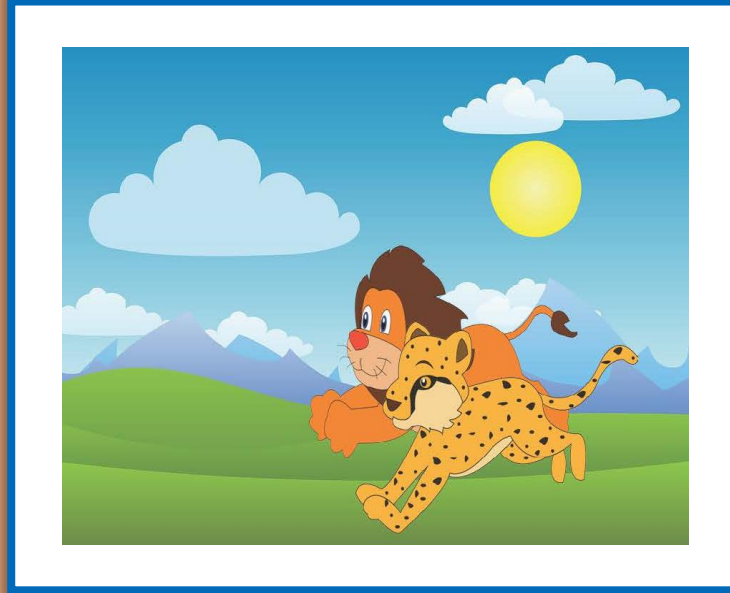
ใบงาน 02
ให้มา ตอบไป

3.

สิงโต วิ่งเร็วกว่า เสือโคร่ง

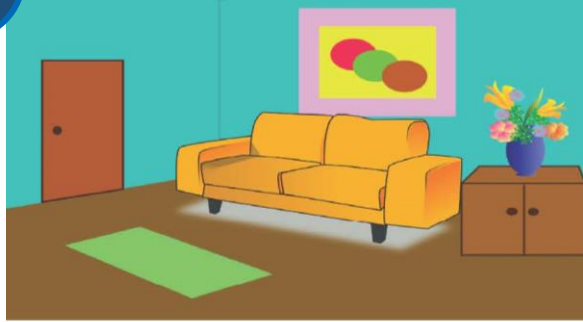
สิงโต วิ่งช้ากว่า เสือชีตาร์

ถามว่า เสือชีตาร์ วิ่งช้ากว่า เสือโคร่ง ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / สรุบไม่ได้)

ใบงาน 02
ให้มา ตอบไป

4.

ห้องรับแขก มีดอกไม้มากกว่า ห้องครัว

ห้องนอน มีดอกไม้น้อยกว่า ห้องครัว

ถามว่า ห้องรับแขก มีดอกไม้มากกว่า ห้องนอน ใช่หรือไม่
(ใช่ / ไม่ใช่ / สรุปไม่ได้)

ใบงาน 02

ให้มา ตอบไป

สรุป

DISTV

LEARNING
VISION

การออกแบบ **อัลกอริทึม** ที่ดี

ช่วยให้เราทำงานได้สำเร็จ

ในชีวิตประจำวันเราสามารถใช้อัลกอริทึม

ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้มากมาย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง อัลกอริทึมและ เหตุผลเชิงตรรกะ (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงาน 03 ใคร อะไร ที่ไหน

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ใบงาน ๐๓ : ใคร อะไร ที่ไหน

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง พิจารณาข้อมูลที่กำหนดให้ แล้วเติมข้อความลงในช่องว่าง และใส่เครื่องหมาย < หรือ > ลงใน
ถ้าข้อมูลเพียงพอที่จะสรุปได้ ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ "สรุปได้ว่า"
และเขียนชื่อสรุป

ถ้าข้อมูลเพียงพอที่จะสรุปได้ ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ "สรุปไม่ได้"
ตัวอย่าง ข้อมูลที่กำหนดให้ : ห้องสมุดสว่างกว่าห้องเรียน และห้องเรียนสว่างกว่าห้องพยาบาล

ห้องสมุด สว่าง > ห้องเรียน สว่าง > ห้องพยาบาล

สรุปได้ว่า : ห้องพยาบาล สว่างน้อยกว่า ห้องสมุด

สรุปไม่ได้

๑. ข้อมูลที่กำหนดให้ : แปลงปลุกผักของมีขนาดใหญกว่าแปลงปลุกผักของมี และแปลงปลุกผักของมีมีขนาดใหญกว่าแปลงปลุกผักของ

สรุปได้ว่า : แปลงปลุกผักของมี _____ แปลงปลุกผักของมี

สรุปไม่ได้

๒. ข้อมูลที่กำหนดให้ : จำปูนเป็นน้องของจำปี และจำปีเป็นพี่ของจำปี

สรุปได้ว่า : จำปูนเป็น _____ จำปี

สรุปไม่ได้

๔ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓